

ŽIVETI NA PLANETU, KI NE RASTE

Natalija Černjak, profesorica sociologije in slovenščine
Šolski center Slovenj Gradec, Srednja zdravstvena šola

Leskovec pri Krškem, 25. maj 2024

Projekt Ministrstva za kulturo Rastem s knjigo

To je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture, ki ga vodi Javna agencija za knjigo Republike Slovenije (JAK). V projekt so vključeni dijaki prvih letnikov. Ob obisku najbližje splošne knjižnice prejmejo izvod knjige, izbrane za tekoče šolsko leto.

V šolskem letu 2017/2018 so prejeli knjigo Lučke Kajfež Bogataj Planet, ki ne raste.

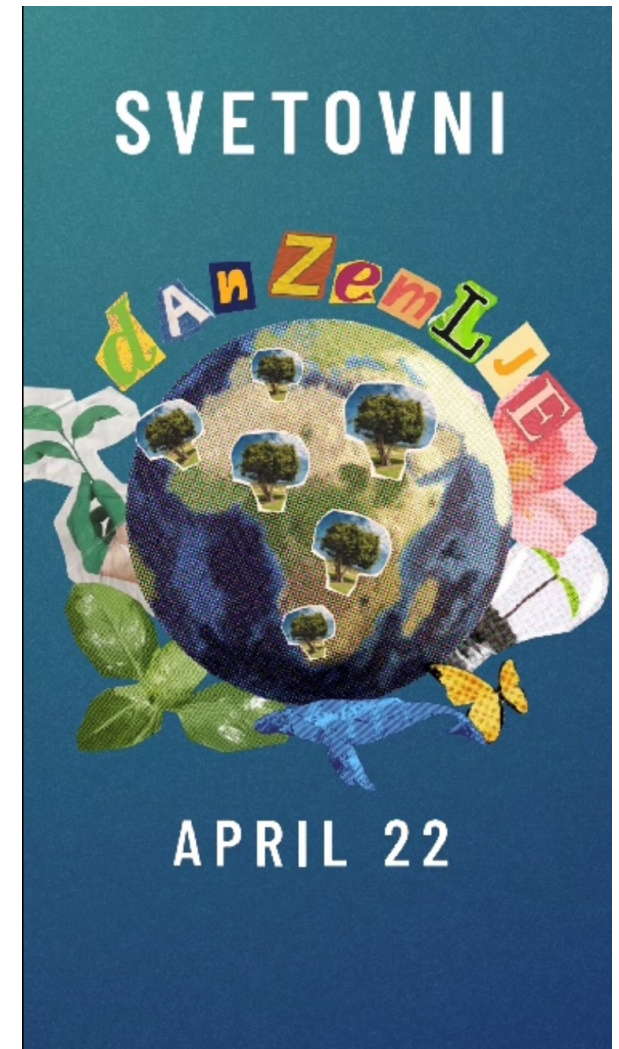

Lučka Kajfež Bogataj, priznana raziskovalka na področju meteorologije in klimatologije, opozarja na uničenje, ki ga Zemlji, svojemu edinemu domu, nepremišljeno in sebično zadajamo ljudje.

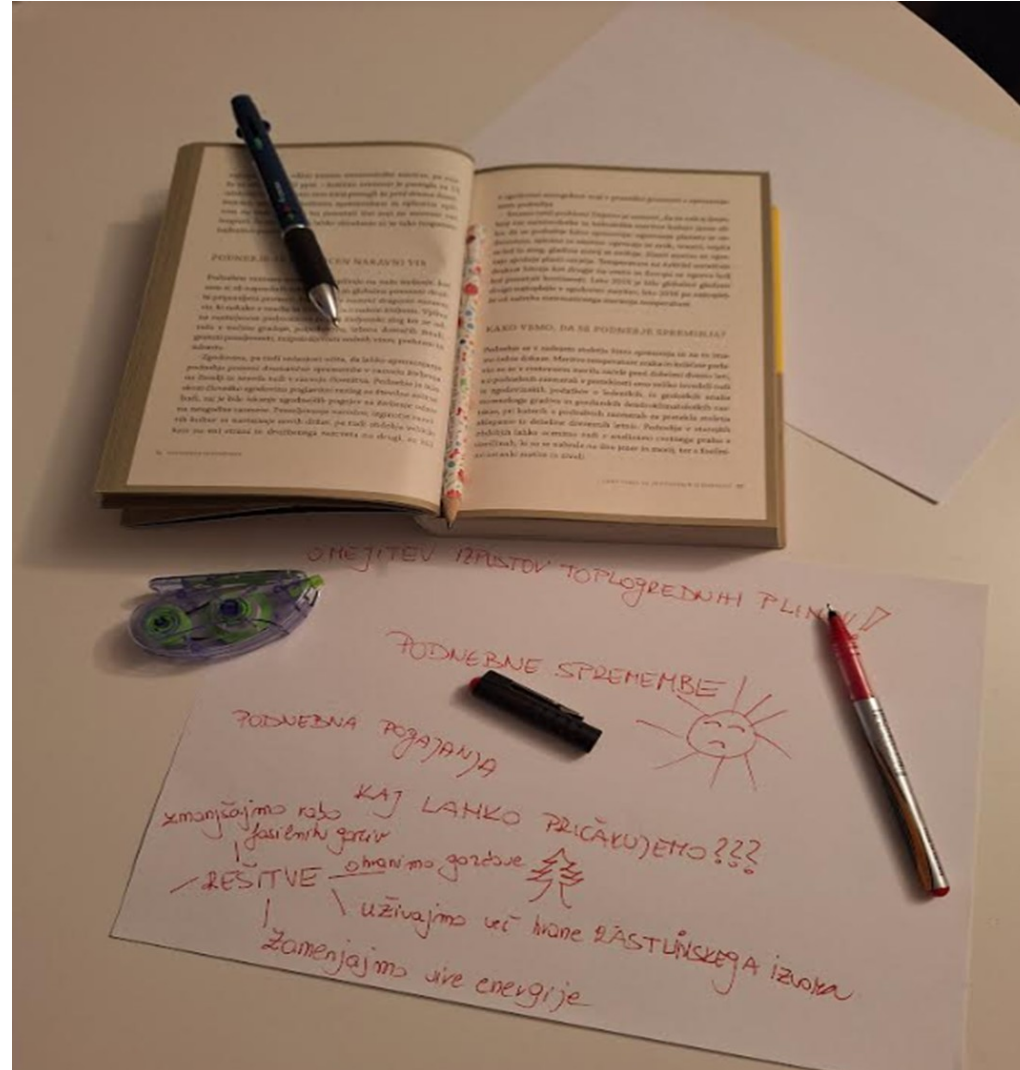
Generacijam, rojenim v 21. stoletju, zapuščamo veliko odličnih sadov napredka, a žal tudi veliko nerešenih okoljskih problemov. Živimo na planetu, ki ne raste!

Svetovni dan Zemlje

V mesecu aprilu smo v tednu, ko praznujemo dan Zemlje, tri šolske ure namenili prebrani knjigi. Na začetku sem dijakom predstavila potek dela. Odločila sem se za skupinsko delo, in sicer v učnem okolju, imenovanem svetovna kavarna.

V svetovni kavarni

Refleksije

Modna industrija je ena najbolj onesnažujočih panog na svetu. Hitra moda spodbuja izdelavo neverjetno poceni oblačil. Prodaja poceni trendovskih oblačil je privedla do velikih sprememb v vedenju potrošnikov. Povprečen potrošnik je npr. v letu 2014 imel za kar 60 % več modnih kosov oblačil kot potrošnik v letu 2000. Oblačila, narejena za hitro modo, so slabše kakovosti, saj njihova trajnost ni več tako pomembna. Do konca sezone se bo pojavil nov trend in oblačila, ki smo jih kupili, ne bodo več zanimiva. To privede do neskončnih kupov zavrženih oblačil in onesnaževanja okolja. Problem te industrije so tudi slabi pogoji za delavce, ki izdelujejo oblačila. Da bi proizvajalci zagotovili kar se da poceni izdelke, zaposlujejo delavce za zelo nizko plačo, v veliko primerih pa v teh tovarnah delajo tudi otroci. Pridelava bombaža zahteva zelo veliko vode in je zato zelo škodljiva za okolje.

Ko bom naslednjič v trgovini s poceni oblačili, bom dvakrat premislila, ali res moram kupiti in imeti!

Jasmina

Narava je vir našega zdravja in dobrega počutja. Skrb za planet je tudi skrb za lastno zdravje!

Zala

Kadarkoli slišim besedo “onesnaževanje”, pomislim na vse termoelektrarne (tudi v bližini moje hiše) in na njihove grozljivo umazane in škodljive pline. Menim, da bi se sčasoma onesnaženost Zemlje lahko bistveno zmanjšala, če bi vse termoelektrarne zamenjali z jedrskimi, saj so uvrščene pod čisti vir energije. Naj utemeljim svoje mnenje.

Jedrske elektrarne ne proizvajajo emisij toplogrednih plinov, kot je ogljikov dioksid, kar pomaga v boju proti podnebnim spremembam in zmanjšuje onesnaževanje zraka.

So izjemno učinkovite pri proizvodnji energije, kar pomeni, da potrebujejo manj goriva za proizvodnjo enake količine energije kot termoelektrarne. Čeprav jedrske elektrarne proizvajajo radioaktivne odpadke, je količina teh odpadkov v primerjavi s količino odpadkov, ki jih proizvajajo termoelektrarne, razmeroma majhna. Poleg tega se tehnologija za shranjevanje in obdelavo radioaktivnih odpadkov nenehno izboljšuje. Poleg teh prednosti je pomembno omeniti, da je sodobna jedrska tehnologija izjemno varna. Reaktorji so opremljeni z več varnostnimi sistemi, tveganje za nesreče pa je zelo majhno.

To sem omenil, ker so nekateri ljudje še vedno skeptični glede jedrske energije zaradi nesreče v Černobilu leta 1986.

Zemlja je naš edini dom, ki ga imamo. Prosim, pustite nam ta svet, da ga bomo lahko pokazali in delili s svojimi otroki.

Sara

V knjigi sem prebrala, da je ta planet bil dom že približno 4000 generacijam, ki so živele pred našo generacijo, rojeno v 21. stoletju. Nočem in ne želim biti pripadnica zadnje!

Nika

Nekoč si želim obiskati Grenlandijo. Kaj mislite, bo tam še sneg?

Urban

»Človek ne more misliti dobro, ljubiti dobro ali spati dobro, če ni jedel dobre hrane.« (Virginia Wolf)

Kaj pa pravzaprav naredi dobro hrano dobro?

Vsakodnevno smo v stiku s hrano, o njej razmišljamo in smo od nje tudi odvisni. Pa nam je res mar, kaj vnesemo vase? Potrošniki smo dnevno izpostavljeni zelo pestri ponudbi multinacionalk, ki je pogosto privlačnejša zaradi nižjih cen. Ali je vredno dati kakšen kovanec več za slovensko hrano?

Seveda! Kupovanje lokalne hrane ima bistven pomen za trajnostni razvoj in navsezadnje tudi za naše zdravje. Pri prevozu lokalne hrane do trgovin, tržnic se ustvari neprimerljivo manj toplogrednih plinov kot pri uvozu iz drugih oddaljenih držav. Če pa je hrana še ekološka, se stopnja ogljikovih izpustov v primerjavi s hrano, pridelano na konvencionalen način, zmanjša tudi do štirikrat.

Helena

Jaz pa ne bom nič napisal. A lahko prilepim sliko? Ni moja, Izarjeva je in po njej si bom zapomnil to knjigo. A bo ok?

Luka

LITERATURA

- Kajfež Bogataj, L. (2017). Planet, ki ne raste. Cankarjeva založba. Ljubljana.
- <https://www.user-participation.eu/sl/nacrtovanje-procesa/5-korak-participativne-metode/nacrtovanje-prihodnosti-vizije-strategije-projekti/svetovna-kavarna>
- https://www.youtube.com/watch?v=vGGG_7UxTC4
- <https://www.bukla.si/knjigarna/naravoslovje/geografija/planet-ki-ne-raste.html>

